Dosarul nr. 2-1370/23
Număr atribuit prin PIGD 2-21131725-21-2-221222023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la data de 27 decembrie 2024
Hotărârea integrală întocmită la 14 februarie 2025

Judecătoria Cimișlia

Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Sofia Aramă
grefier Stela Rusu
cu participarea reprezentantul reclamantului *****, avocat Valeriu Stănescu, împuternicire avocațională nr.1692730 din 03 septembrie 201, în lipsa reclamantului, pîrîților *****, *****, reprezentantul părții pîrîte, avocat Cîrboba Harlampie, împuternicire avocațională nr.0853691 din 29 noiembrie 2021, procedură de citare legală respectată
a examinat în şedinţă judiciară publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui *****, ***** privind încasarea datoriei, cheltuieli judiciare

a c o n s t a t a t:
Argumentele participanților la proces:

1. La 22 decembrie 2023, reclamantul *****, a înaintat în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către *****, ***** privind încasarea datoriei și penalității.
2. În motivarea cererii, reclamantul a indicat faptul că *„(...) Subsemnatul, avocatul Valeriu Stănescu, în numele reclamantului ***** , interesele căruia le reprezint in baza mandatului nr. 1692730 din 03.09.2021, *****, în nume propriu solicit: admiterea actiunii, încasarea în beneficiul reclamantului ***** din contul pîrîților ***** și *****, în mod solidar, despăgubiri, în sumă totală de 18.600 Euro, (13.300+300+5000 = 18.600) convertiți în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii si 4800 lei. Încasarea din contul pîrîților ***** și ***** în beneficiul reclamantului ***** cheltuieli de judecare a pricinii, in sensul art.90 CPC, compuse din: Taxa de stat -394.098 x 3% = 11.822,94 lei. Asistența juridica- 5000 lei. Pentru a face posibila executarea hotărârii judecătorești, să dispuneți punerea sechestrului pe bunurile mobile, imobile și conturile bancare a pîrîților ***** si *****, în limita valorii acțiunii, conform art. 174 CPC. În fapt, la 01 iunie 2019 părțile, ***** în calitate de împrumutător și ***** în calitate de împrumutant au încheiat contract de împrumut bănesc în formă scrisă, conform art.321 Cod civil (Forma scrisa a actului juridic), art. 1242-1244, art. 1248, Cod civil, prin care împrumutătorul ***** a transmis, iar împrumutatul ***** a primit bani in suma de 11.000 (unsprezece mii) Euro , termenul de rambursare a împrumutului a fost stabilit pînă 31 decembrie 2019. În legătura cu decesul mamei sale, ***** o mai împrumutat de la ***** bani în sumă 2.300 Euro, fiind stabilita data achitării datoriei totale în sumă 13.300 Euro, la 01 mai 2020. La 09.07.2020 ***** a împrumutat de la ***** bani în suma de 4800 lei, data rambursării pînă la 09.09.2020. 2.2 La 07.08.2020, ***** o mai împrumutat de la ***** bani in*

*suma de 300 euro, data rambursării pînă la 07.10.2020. Imprumutății ***** și ***** pînă în prezent nu a restituit datoria compusa din : a) Împrumut 1 in suma de 13.300 Euro; c) Împrumut 2 in suma de 4800 lei 09.07.2020; d) Împrumut 3 in suma de 300 Euro la 07.08.2020. În virtutea prevederilor art. 624, 625 Cod Civil, in contractul de împrumut, părțile de comun acord, anticipat și prin apreciere au evaluat cuantumul despăgubirilor ce vor fi datorate, stipulând ca debitorul, în cazul neexecutării obligației de achitare în termen, urmează să achite penalitate, în mărime de 0,5% din suma neachitata pentru fiecare zi de întîrziere. Deoarece, împrumutații ***** si ***** nu au restituit împrumutul în termenele stabilite, s-a calculat penalitatea in suma de 30.723 Euro pentru 462 zile, a perioada 02.05.2020 - 06.08.2021. Pentru a păstra proporționalitatea între suma datoriei 13.600 Euro și suma penalității, penalitatea s-a micșorat de la 30.723 Euro la 5000 Euro, calculate pentru 462 zile, perioada 02.05.2020- 06.08.2021.*

3. *Astfel, împrumutați ***** și ***** au încălcat condițiile contractului și dispozițiile art. 1247 alin.(l) Cod civil : (1) împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract, cauzînd reclamantului ***** despăgubiri in sume de 18.600 Euro, (13.300+300+5000 = 18.600) convertiți în valuta națională conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii si 4800 lei compuse din: a) Primul împrumut din 06.09.2019, în suma de 13.300 Euro; b) Penalitatea in suma de 5000 Euro, micșorată din penalitatea calculată în suma de 723 Euro pentru 462 zile, perioada 02.05.2020 - 06.08.2021, împrumut 2 în sumă de 4800 lei 09.07.2020, împrumut 3 in suma de 300 euro la 07.08.2020; Potrivit art.24 alin.(2) Codul familiei: (2) Soții răspund cu întreg patrimoniul lor pentru obliga fi de care au fast asumate in interesul familiei, fie și numai de unul dintre ei, precum și pentru repararea prejudiciului cauzat ca urmare a savîrșării de către ei a unei infracțiuni, daca prin aceasta au sporit bunurile comune ale soților. Ținînd cont de faptul ca, banii au fost împrumutați de ***** si ***** în interesul familiei, ambii soți sunt obligați să restituite solidar, despăgubirea în suma de 18.600 Euro si 4800 lei. Reieșind din faptul ca, împrumutații ***** și ***** Astfel, sunt de rea credință, sunt prezente temeiurile stabilite în dispoziția art. 174 CPC pentru aplicarea masurilor de asigurare a acțiunii prin punerea sechestrului pe bunurile și conturile bancare a pîrîților ***** si ***** în limita valorii acțiunii, pînă la soluționarea litigiului. Neasigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile și conturile bancare a pîrîților ***** și ***** va face imposibila executarea hotărârii judecătorești. Pentru a achita taxa de stat in valoarea pretențiilor în valută, 18.600 Euro, au fost convertiți in valuta națională. Potrivit datelor BNM la data de 02.09.2021 un euro este echivalent cu 20,93 lei. Calculul valorii acțiunii: 18.600 Euro x 20.93 lei + 4800 lei = 394.098 lei; Taxa de stat: 394.098 x 3% = 11.822,94 lei; În drept, întemeiez cererea pe dispozițiile Codului civil, în redacția din 01.03.2019: - art.774. Dispoziții generale cu privire la obligate, potrivit căruia : (1) In virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este inapt sa o execute. Prestația poate consta în a da, - art.775.Buna-credința în raporturile obligaționale, potrivit căruia : (1) Debitorul și creditorul trebuie sa se comporte cu buna-credința la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației. - art.776 Temeiurile nașterii obligațiilor, potrivit căruia : Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii. -art.861 Termenul executării obligației, potrivit căruia : (1) In*

cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezulta din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricînd. - art.942 Dobînda de întirziere în executarea obligatiilor pecuniare, potrivit căruia: (1) În cazul în care o suma de bani nu este platita la scadenta, creditorul are dreptul la dobinda de întîrziere pentru suma respective din data imediat următoare scadentei plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o alta rata prevăzuta de dispozițiile legale speciale. - art.1242 Contractul de împrumut, potrivit caruia :(1) Prin contractul de împrumut o parte (împrumutator) se obliga sa dea in proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obliga sa restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. - art. 1244 Dobînda în baza contractului de împrumut, potrivit căruia : (1) în baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobânzi, a cărei rată anuală nu poate depăși dublul ratei de referință CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părțile au stipulat rata dobânzii. În sensul, prezentului alineat, rata de referință CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei, în baza cotațiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor bănești în lei moldovenești la alte bănci, pe un termen de 12 luni. Rata dobânzii prin care se încalcă dispozițiile alin.(1) se reduce de drept pînă la rata maximă permisă conform alin.(1). Orice clauză contrară este nulă. – art.1248. Efectele restituirii împrumutului, potrivit căruia: (1) În cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art.942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel.(...)”.

4. Partea reclamantă *****, în ședința de judecată, fiind citat legal nu s-a prezentat.
5. Reprezentantul părții reclamante *****, prin cerere a solictat examinarea cauzei în lipsa sa.
6. Părțile pîrîte ***** și *****, au fost citați legal, nu s-au prezentat.
7. Reprezentantul părții pîrîte, avocatul Harlampie Cîrboba, a fost citat legal, nu s-a prezentat.

Aprecierea instanței de judecată:

8. Analizând materialele cauzei și probatoriul administrat, se reține că acțiunea civilă intentată de reclamantul ***** este întemeiată și urmează a fi admisă în parte, în limitele în care pârâții au contractat împrumuturile menționate, după cum urmează:
9. În speță s-a stabilit cu certitudine că, la dosar au fost anexate acte scrise (recipise semnate) de pârâții ***** și *****, care confirmă faptul că aceștia au contractat împrumuturi bănești de la reclamant, în termeni concreți, cu obligația de restituire într-un anumit termen. Astfel, instanța de judecată, reține că, recipisa semnată la 01.06.2019 de către pârâta ***** prin care confirmă primirea sumei de 11.000 euro, cu termen de rambursare stabilit la 31.12.2019. Ulterior, sumele au fost suplimentate până la 13.300 euro, cu un nou termen de rambursare – 01.05.2020. Recipisa semnată la 09.07.2020 de pârâtul ***** pentru suma de 4.800 lei, cu termen de restituire la 09.09.2020. Recipisa din 07.08.2020 semnată de același pârât pentru 300 euro, scadent la 07.10.2020. Întrucât pârâții nu au restituit sumele împrumutate la termenul convenit, sunt aplicabile dispozițiile art.1248 Cod civil, care prevăd că în caz de neexecutare a obligației de restituire a împrumutului, debitorul datorează creditorului dobândă de întârziere sau, în

cazul unui acord expres, penalitate convențională. În speță, instanța de judecată, mai observă că în recipisa semnată de ***** este stipulată o penalitate convențională de 0,5% pe zi întârziere, pentru neachitarea în termen. Reclamantul a prezentat un calcul detaliat al penalității contractuale pentru 462 zile de întârziere (02.05.2020 – 06.08.2021), rezultând inițial suma de 30 723, 00 euro, pe care a redus-o voluntar la suma rezonabilă de 5.000 euro, din considerente de echitate și proporționalitate. Instanța consideră această penalitate ca fiind rezonabilă, legală și expres prevăzută în contract, în limitele dispozițiilor art. 942, art. 1244 și art. 1248 Cod civil, și o admite. De asemenea, instanța admite cererea reclamantului privind obligarea pârâților la plata cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 90 Cod de procedură civilă, compuse din, taxa de stat în cuantum de 11.822,94 lei, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5.000 lei, justificate prin acte.

10. Potrivit art. 1242 alin. (1) Cod civil, *„(...)(1) Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date (...)”.*
11. Conform art. 321 Cod civil, *”(...)actul juridic se consideră valabil exprimat dacă este în formă scrisă, semnat de părți, ceea ce este îndeplinit în cauză. Astfel, împrumuturile au fost contractate legal și sunt dovedite prin înscrisuri valabile (...)”.*
12. În temeiul art.1248 Cod civil, *”(...)în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art. 942 se aplică în mod corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel (...)”.*
13. În speță, s-a constatat că împrumutații nu au restituit sumele primite la scadență, fiind astfel, în întârziere culpabilă. Potrivit art. 942 alin. (1) Cod civil, *„(...)În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere [...] de la data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata(...)”.*
14. În cazul pârâtei *****, contractul conține o clauză penală potrivit căreia, pentru fiecare zi de întârziere, debitorul datorează o penalitate de 0,5% din suma restantă. Penalitatea calculată de reclamant (inițial 30.723 Euro pentru 462 zile) a fost reducă voluntar la 5.000 euro, sumă pe care instanța o apreciază ca rezonabilă și proporțională, având în vedere dispozițiile art.903 și art. 904 Cod civil referitoare la penalitățile excesive, și buna-credință a reclamantului.
15. *****
16. *****
17. Potrivit art.90 Cod de procedură civilă, *”(...)partea care cade în pretenții este obligată să compenseze celeilalte părți cheltuielile suportate pentru examinarea pricinii, inclusiv taxa de stat şi onorariul avocatului (...)”.*
18. Reclamantul a prezentat dovada plății taxei de stat în sumă de 11.822,94 lei, calculată potrivit art. 85 alin. (1) lit. a) CPC (3% din valoarea acțiunii în bani); cheltuieli de asistență juridică de 5.000 lei, dovedite cu contract și recipisă.
19. Instanța reține că aceste cheltuieli sunt justificate și proporționale cu complexitatea cauzei, și urmează a fi încasate din contul pârâților, proporțional obligației fiecăruia.
20. Cu referire la cerința părții reclamante despre încasarea *”(...) în mod solidar (...)”* de la partea pîrîtă a datoriei menționate și descrise mai sus, instanța de judecată constată următoarele.

21. În dreptul civil din Republica Moldova, solidaritatea între debitori nu se prezumă, ci trebuie: fie stipulată expres în contract (art.782 Cod civil), fie prevăzută de lege în mod expres, fie rezultată clar din scopul împrumutului (de exemplu, dacă împrumutul a fost luat pentru o nevoie evidentă a familiei și s-a dovedit cu probe clare). Deși art.24 alin. (2) din Codul familiei prevede că "soții răspund cu întreg patrimoniul lor pentru obligațiile asumate în interesul familiei", instanța trebuie să verifice dacă aceste împrumuturi: au fost efectiv contractate în interesul familiei, și dacă Sergiu și Zinaida au beneficiat împreună de fonduri sau bunuri procurate cu acei bani.
22. În concluzie, s-a constată că, împrumuturile au fost contractate distinct, de către pârâții ***** și *****, fiecare în nume propriu, în baza unor recipise separate, fără ca între aceștia să existe o stipulație de solidaritate. De asemenea, partea reclamantă nu a demonstrat în mod suficient că sumele împrumutate au fost utilizate în interesul comun al familiei sau că prin contracte pârâții și-au asumat în mod expres răspunderea solidară. În lipsa unei dispoziții legale sau convenționale exprese care să instituie solidaritatea, instanța respinge cererea privind obligarea solidară a pârâților, în temeiul art. 782 alin. (1) Cod civil, care prevede că solidaritatea nu se prezumă. Or, reclamantul ar fi trebuit să probeze, utilizarea în comun a sumelor, sau acordul expres de solidaritate, circumstanță de fapt și de drept nerealizată.
23. În speță, practica CEDO sprijină dreptul reclamantului de a-și valorifica creanța ca bun protejat, dreptul la executare efectivă, inclusiv a penalităților contractuale rezonabile, necesitatea unui just echilibru între drepturile debitorului și creditorului (proporționalitate). Astfel, admiterea cererii și acordarea penalității contractuale (redusă voluntar de la 30.723 la 5.000 Euro) sunt în conformitate cu standardele CEDO privind protecția proprietății și echitatea procesului civil.
24. În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă *„(...)fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiile sale dacă legea nu dispune altfel (...)”*, iar conform art. 130 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească *”(...)apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multi aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţă, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţă pentru soluționarea pricinii (...)”*.
25. În temeiul art.240 alin.(1) Codul de procedură civilă *„(...)la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii (...)”*.
26. Conform art.239 Codul de procedură civilă *„(...) hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată (...)”*.
27. În conformitate cu art. art. 90,94,96, 236,238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se admite în parte cererea de chemare în judecată înaintată de *****.

Se încasează de la ***** /IDNP *****, domiciliu *****/ în beneficiul lui ***** /IDNP*****, domiciliu *****/ suma de 18 300,00 (optsprezece mii trei sute euro 00 eurocenți) euro cu titlu de datorie.

Se încasează de la ***** /IDNP *****, domiciliu *****/ în beneficiul lui ***** /IDNP*****, domiciliu ***** / suma de 300,00 (trei sute euro 00 eurocenți) euro și 4800,00 /patru mii opt sute lei 00 bani/ MDL cu titlu de datorie.

Se încasează de la ***** /IDNP *****, domiciliu *****/ în beneficiul lui ***** /IDNP*****, domiciliu *****/ suma de 11 528,00 /unsprezece mii cinci sute douăzeci și opt lei 00 bani/ MDL drept compensarea taxei de stat.

Se încasează de la ***** /IDNP *****, domiciliu *****/ în beneficiul lui ***** /IDNP*****, domiciliu ***** / suma de 295,00 /două sute nouăzeci și cinci lei 00 bani/ MDL drept compensarea taxei de stat în limitele pretențiilor admise.

Se încasează în mod solidar de la ***** /IDNP *****, domiciliu *****/ și de la ***** /IDNP *****, domiciliu *****/ în beneficiul lui ***** /IDNP*****, domiciliu *****/ suma de 5000,00 /cinci mii lei 00 bani/ MDL drept compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Pretenția despre încasarea în beneficiul reclamantului ***** din contul pîrîților Oleinic Seghei și ***** de încasarea datoriei cu mențiunea în mod solidar, se respinge.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Comrat în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Cimișlia sediul central.

Președintele ședinței,
judecătorul Sofia ARAMĂ
M